

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 104

Číslo: 46

17. listopadu 2024

Cena: 12 Kč

Vzpomínky Jany Wienerové, bývalé redaktorky Českého zápasu, na listopad 1989

Pojďme po stopách událostí, jak se odehrávaly v redakci Českého zápasu ve významných historických dnech kolem 17. listopadu v roce 1989.

I tehdy se jednalo o malou redakci, skládající se ze dvou lidí. Listujeme ročníkem 69 Českého zápasu a dostáváme se k datu 19. listopad 1989, to znamená dva dny po sedmáctém listopadu. Je jasné, že u týdeníku s delší výrobní lhůtou nebylo možné očekávat, že se zde objeví aspoň zpráva k dění na Národní třídě. Nalezneme jen připomínku výročí smrti Jana Opletala a článek o zavření českých vysokých škol, který má název „Smutný podzim 1939“. Úvodník týdeníku byl o Ježíšovi („Ježíš – první nový muž“) s konstatováním, že s ním „nastalo nové počítání času, ale nový čas nenastal – nevydali jsme se po Ježíšově cestě“. Mimo jiné v tomto čísle najdeme rozhovor se spisovatelem Jaroslavem Foglarem a knihu na pokračování autora Ladislava Mušky „Na stopy padal sníh“. Jednalo se o knížku, která tehdy nesměla vyjít. Zaujme nás objednávka pro čtenáře Českého zápasu s uvedením, že od dalšího roku se týdeník stejně jako všechna periodika zdraží a bude stát 1 Kč. Navíc již v posledním říjnovém čísle vyšla anketa „Co vás zajímá na Českém zápase?“.

Bouřlivé dny

Ke svědectví bouřlivých dnů voláme tehdejší zástupkyni šéfredaktora Janu Wienerovou (na snímku na 3. straně v redakci v r. 1995), která je v současnosti farářkou v Broumově. Barvitě líčí situaci těsně po 17. listopadu: „Český zápas se shodou okolností tisknul v tiskárně vydavatelství Melantrich na Václavském náměstí, což je ona budova uprostřed náměstí s pověstným balkónem. Chodili jsme tam 'lámat' číslo a znali jsme se zde se sazeči a metéry. Také korektory, což byli odstavení zkušení redaktori z osmašedesátého. Ti uměli perfektně česky a vychytávali nám veškeré nejasnosti a opravovali chyby v časopise. S nimi jsme probírali nastalou situaci i dění na slavném balkóně Melantrichu. Říkali: Je to sice vzrušující, ale když se nehe celá země, tak Praha to neutáhne! Byli všichni celí rozpačití a báli se, že se lidi k bouřlivé vlně nepřidají,“ vypráví tehdejší redaktorka Jana Wienerová. Dále vzpomínala, jak se také účastnila „vývozu“ revoluce do Jaroměře.

Již v dalším čísle týdeníku Českého zápasu, který vyšel 26. listopadu 1989, se podařilo vtěsnat na první stranu dopis patriarchy ČČSH Miroslava Nováka předsedovi vlády s tím, že za věřící „vznáší stížnost na neúměrné a hrubé použití moci“. Dopis uzavírá mimo jiné slovy, že „obušky, psi a pohotovostní oddíly nejsou vhodnými nástroji ke konstruktivnímu dialogu.“ Pod dopisem je reakce redakce ČZ, která se přidává k prohlášení patriarchy a stejně tak s redakcí i zaměstnanci ÚR ČČSH. Navíc je otištěn otevřený dopis bohoslovců ČČSH. Ke studentům připojili své podpisy i pedagogové a pracovníci Husovy čs. bohoslovecké fakulty v Praze.

Práce za minulého režimu

„Bylo to vzrušující, zajímavé, ale v tu chvíli nikdo nevěděl, jak to dopadne,“ pokračuje ve vyprávění o dění kolem 17. listopadu Jana Wienerová a přerušujeme ji, aby nám popsala, jak redakce pracovala ještě před tímto datem.

„V redakci jsem pracovala od roku 1984 na částečný úvazek a od devětaosmdesátého na poloviční. Mým šéfem byl Vlastimil Zitek, který se pak stal olomouckým biskupem. Byl to vzdělaný teolog a navíc literárně velice zdatný. Měl velký přehled a věděl, jak a co napsat, abychom nenarazili. Šlo zejména o cenzuru, která se dělala vlastně předběžně, neboť když byla dodatečná, tak to byl velký malér. Znamenalo to pokuty a poměrně citelné zásahy. Proto se redakce držela spíše při zemi. Po roce 1990 nastal zlom s vydáváním a v redakci nám již

S husitskými zástavami, zpěvem a s nadějí v srdci

HUSITÉ

S husitskými zástavami, zpěvem a s nadějí v srdci jsme procházeli pražskými ulicemi na Václavské náměstí, abychom jako studenti HBP společně vyjádřili svůj nesouhlas s brutálním zásahem, který se stal 17. listopadu v Praze. Překvapilo nás kolik nadšení nás průvod v ulicích vyvolal. Na václavském náměstí, které bylo zcela zaplněné lidmi, nás přivítal potlesk. Lidé nám mávali a volali: Husité! Ti dříve narození smekali a přidávali se k nám; jako by se rozpomněli na svoji v minulosti tak slavnou církev. Za zpěvu písně „Kdož jste Boží bojovníci“ se mohutný průvod vydal z Václavského náměstí po Příkopěch, prošel Celetnou ulicí na Staroměstské náměstí, kde u pomníku M.J.Husa končil zpěvem a společnou modlitbou Otčenášem.

Byli jsme mile překvapeni kolik lidí se přihlásilo k husitské zástavě s kalichem. Velmi nás mrzelo, že jsme je neměli kam pozvat. Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí, který slouží husitské církvi byl zavřený. Škoda. Mohly to být krásné společné bohoslužby s lidmi, kteří se v tyto dny zase našli.

Ěva Dvořáková

o rok dříve začal vypomáhat bratr Miroslav Palčovič. Najednou jsme měli také spoustu lidí, kteří chtěli vydávat v Českém zápase. Byli to lidé, kteří byli s církví v kontaktu třeba ve svém mládí. Vraceli se k ní a chtěli přispět tím, co uměli – psali dobrou poezii i prózu a nabízeli spolupráci. Vydávali jsme až deset tisíc kusů, což bylo víc než odběratelů, neboť bychom nemohli tisknout na rotače a tenkrát jsme museli 'vyrábět' časopis až s třítydenním předstihem.“ Delší výrobní lhůtě odpovídá také i pozdější reakce na aktuální dění. K tomu sestra Wienerová poznamenává: „Občas se nám podařilo přes tiskaře v Melantrichu prosadit vysazení a vytištění aktuálnější zprávy.“

A tak se 3. prosince, o první adventní neděli, objevuje od sestry Wienerové úvodník „Všechno bude nové“, ve kterém mimo jiné až symbolicky významově k přelomové době píše: „Advent je především dobou zaslíbení a očekávání. Máme-li však patřit novému času, nemůžeme čekat nečinně.“

Pokračování na str. 3

Před sto lety se narodil filozof výchovy Radim Palouš

Dne 6. listopadu 1924 se narodil prof. Radim Palouš – český filozof, signatář Charty 77 a rektor Univerzity Karlovy v letech 1990-1994. Prožil řadu dramatických životních změn a společenských proměn. Svým dílem se stal význačným představitelem filozofie výchovy.

Ve svém mládí byl ovlivněn skautingem, masarykovskou mravností a prvorepublikovými ideály. Jeho rodiče byli katolického náboženství a měli svatební obřad v kostele. Po vzniku republiky však vystoupili z katolické církve pro její spjatost s Vídní. Svého syna nedali pokřtít. Radim Palouš přesto o sobě hovořil tak, že nikdy nebyl ateista, ke křtu však dospěl později.

Studoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, kde získal v roce 1948 doktorát na základě práce „Masarykovo filozofické mládí“. Zde ho myšlenkově i celoživotně zásadním způsobem ovlivnil filozof prof. Jan Patočka. Týkalo se to i jeho postoje k náboženství, neboť Patočka byl věřící. Radim Palouš přijal svátost křtu v roce 1967 v Římskokatolické církvi, avšak jeho pojetí katolicity bylo vždy vstřícné a otevřené, aniž by ty „jiné“

považoval za nedostatečně křesťanské (Dobrodružství pobytu vezdejšího, s. 116). Z českých katolických myslitelů, s nimiž byl v přátelském kontaktu, to byli teologové Oto Mádr a Josef Zvěřina. Udržoval však vztahy i s evangelickými faráři Milošem Rejchrtem, Milanem Balabánem a Ladislavem Hejránkem.

Jako signatář Charty 77 a její mluvčí od roku 1982 byl stíhán státní bezpečností a nemohl jako docent vykonávat své pedagogické povolání. Po propuštění z pedagogické fakulty pracoval jako topič v Tyršově domě.

Své práce z oblasti filozofie publikoval v samizdatu a pořádal bytové semináře. Po radikální společensko-politické změně v roce 1989 byl jmenován profesorem a stal se prvním rektorem Univerzity Karlovy zvoleným opět ve svobodných demokratických podmínkách. Přednášel na mnoha zahra-

ničních univerzitách a vydal řadu publikací. V roce 1990 za jeho rektorského působení došlo k inkorporaci tří teologických fakult – katolické, evangelické a husitské do svazku Karlovy univerzity.

K významným dílům R. Palouše se řadí spis s názvem Čas výchovy, který obsahuje jeho filozofii výchovy. Zabývá se v něm výchovou v antice, v Bibli, v křesťanství a u Jana Amose Komenského. Právě Komenskému se věnoval i v dalších svých spisech, jakými jsou např. Škola stárí a Komenského Boží svět. Promýšlel pedagogiku a její chápání v nové době. Pozornost soustřeďuje na téma konverze ve smyslu zásadní životní změny. Když pojednává o významu výchovy v dějinách a jejím smyslu, upozorňuje, jakou důležitou úlohu má právě křesťanství a víra. „Výchova je polem aktuálního pohybu, kde ‚nitro‘ člověka může být prostorem vanutí Ducha Božího“ (Čas výchovy, cit. s. 226). S jeho učitelem prof. Janem Patočkou ho pojil i hluboký zájem o osobnost a dílo Jana Amose Komenského. Podobně jako Komenský spatřoval Radim Palouš výchovu jako „cestu, která slibuje východ z krize současnosti“ (Čas výchovy, s. 223).

Dokončení na str. 3

Z punktu politikum: večer k 15. výročí vydání Bible 21

Ve čtvrtek 17. října hostil pražský klášter sv. Jiljí, domovské místo kulturně-vzdělávací platformy Domini-kánská 8, oslavu patnáctých „narozenín“ biblického překladu rozšířeného pod názvem „Bible 21“. Spolupořadatelem události bylo nakladatelství Biblion, které tento překlad vydává. Připravilo pro hosty komponovaný večer nazvaný „Z punktu politikum“.

Jeho moderování se ujal jazykovědec Martin Bedřich. Téměř plně obsazený barokní refektář dominikánského kláštera byl do dění uveden několikaminutovým projekčním spotem z produkce nadačního fondu Bible 21, v němž se osobnosti české kulturní scény krátce vyjadřovaly k charakteristice tohoto biblického překladu.

V prvním panelu program nabídl především přiblížení dobových okolností, které stály za rozhodnutím vypracovat nový překlad Bible. Hlavním hostem večera byl biblista Alexander Flek, jenž celý projekt překladu Bible 21 inicioval a posléze vedl. Poskytl auditoriu zevrubný vhled do své duchovní cesty. Vzpomínal na svůj původní záměr vytvořit takový překlad, jenž by se svou vznešeností, která Fleka v průběhu jeho konverze i několik let po ní hluboce oslovovala, blížil Kralickému překladu. Flekův odklon od evangelikálně-charismatického typu zbožnosti přinesl i postupný příklon k překladatelské zásadě dynamického ekvivalentu, jenž usiluje o nedoslovný způsob překladu, jehož záměrem je vyvolat ve čtenáři obdobnou emocionální reakci, jakou vyvolával ve svých posluchačích originální text.

Vzpomínání na samotné vydání dokončeného překladu v roce 2009 probíhalo v duchu úsměvného nahledu vůči tehdejší mediální situaci. Reflektoval taktéž zdrženlivý postoj České biskupské konference. Hlavní výhrady směřovaly k absenci poznámkového aparátu, která je pro současnou podobu Bible 21 typická, v kombinaci se skutečností, že překladatelský tým nebyl zaštiťován žádnou církevní institucí a finance na svoji aktivitu získával z dobrovolných příspěvků. Tento koncept díla nezávislého na církevních autoritách se v českém antiklerikálním prostředí ukázal jako úspěšný. První panel uzavřel Flek úvahou nad

proměnou ducha doby. Zásadní rozdíl mezi těsně porevolučním obdobím a dneškem spatřuje v postoji k informacím. Konstatoval, že zatímco v době totality a v porevolučním období panoval v Československu hlad po nových informacích, nyní lidé spíše hledají účinný filtr nepřeborného množství informací, či dokonce clonu, která by přílivu dalších vnějších podnětů bránila. V pomyslném intermezzu mezi dvěma hlavními bloky se sál ponořil do zvukovým doprovodem podbarvené sugestivní recitace biblických veršů vztahujících se k tématu působení Božího slova na lidské nitro. Tato umělecká performance, jejímž smyslem bylo pravděpodobně dát hostům zakusit charakter překladu Bible 21 na vlastní kůži, vytvářela v posluchačích efekt kérygmatického zvěstování Božího slova. V druhém panelu přizval moderátor na pódium další dva hosty. Jiřího Pavlíka, teologa a pedagoga z Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy, jenž se výrazně podílel na překladu deuterokanonických knih, které se staly součástí druhého vydání. Pozvání přijala též režisérka, aktivistka a bývalá dlouhodobá redaktorka publicistického serveru A2Iarm Apolena Rychlíková. Pestrá a dynamická diskuse hostů se stále vracela k tématu zneužitelnosti biblického materiálu současnými vlivovými skupinami. Hosté se shodli na charakteristice soudobé situace, v níž je Bible vnímána jako působivý symbol, avšak nezájem o hluboké porozumění jejímu obsahu ze strany nejrůznějších mocenských skupin považují za nebezpečný. Způsob, jakým je interpretována, z ní může

činit nebezpečný artefakt. Na moderátorovy dotazy ohledně možnosti prevence, jak se onomu zneužití biblického textu ubránit, měl každý z hostů svůj vlastní pohled, které se nakonec vzájemně doplnily. Rychlíková vidí účinnou obranu před biblickým fundamentalismem v příklonu k hodnotám, které stojí v pozadí Bible, spíše než k samotným hodnotám tematizovaných v jejím textu. Podle Pavlíka je jednou z možností, jak čtenáři demonstrovat pluralitu názorů a teologií obsažených v Bibli samotné, vhodně zvolené pořadí četby jednotlivých biblických knih. Flek považuje za optimální interpretační klíč k Písmu osobu Ježíše Krista, jenž sám vykládal tehdejší Bibli v mnoha ohledech značně kriticky. K pozvednutí dlouhodobě upadající biblické gramotnosti, jež jako jediná je schopna čelit manipulacím a dezinterpretacím, kterým je vystaven biblický text, nelze podle Fleka plošně využít rozpracovaný biblický poznámkový aparát. Za mnohem prospěšnější považuje příklad kulturních osobností našich dějin, v jejichž životech biblické učení silně rezonovalo, navzdory jejich častému odporu k církevní organizovanosti. Zmíněná snaha nábožensky kultivovat lidská srdce se pak má odrážet ve vydavatelském úsilí nakladatelství Biblion, zejména pak v jeho „malé edici klasiků“… Záznam komponovaného večera je možné zhlédnout prostřednictvím služby Youtube na webových stránkách centra Dominikánská 8.

Dominik Dostál,
info.dingir.cz

Z kazatelského plánu

Dvacátá třetí neděle po svatém Duchu

Ukaž nám, Hospodine, své milosrdenství, uděľ nám svou spásu! Vyslechnu, co promluví Bůh Hospodin, zajisté vyhlásí pokoj pro svůj lid. (Žalm 85,8-9)

První čtení: Daniel 12,1-3

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VII):

- Abychom za naše vykoupení vděční byli a ke spáse bližních pracovali, modleme se k Hospodinu.
- Abychom znamení času rozeznávali a duchovně bdělými zůstávali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, tys počátkem i dovršením naší spásy. Pomoz nám vytrvale důvěřovat, že tvé království přijde a tvá vůle se naplní! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení (varianta I): Židům 10,11-14.19-25

Druhé čtení (varianta II): Židům 10,31-39

Evangelium: Marek 13,1-11

Verš k obětování: Žalm 73,28

Verš k požehnání: Zjevení 2,11

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti, žes nám ze své milosti daroval účast na těle a krvi Kristově. Dej, ať všichni, které jsi pozval ke svaté večeři, získají podíl na jeho královském kněžství a vydávají svědectví o jeho světle! Našemu Pánu Ježíši Kristu buď sláva navěky. Amen.

Vhodné písně: 300, 34, 59, 63, 70, 153, 167, 180, 310

Nad Písmem

Bázeň Boží a lidský strach

Mt 13,1-11

Když Ježíš vycházel z chrámu, řekl mu jeden z jeho učedníků: „Pohled, Mistře, jaké to kameny a jaké stavby!“ Ježíš mu řekl: „Obdivuješ ty velké stavby? Nežijstane z nich kámen na kameni, všechno bude rozmetáno.“ Když seděl na Olivové hoře naproti chrámu a byli sami, zeptali se ho Petr, Jakub, Jan a Ondřej: „Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení, až se začne všechno schylovat ke konci!“ Ježíš jim odpověděl:

„Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl. Mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat: ‘Já jsem to’ a svedou mnohé. Až uslyšíte válečný ryk a zvěsti o válkách, nelekejte se! Musí to být, ale ještě nebude konec. Povstane národ proti národu a království proti království, v mnohých krajínách budou zemětřesení, bude hlad. To bude teprve začátek bolesti. Vy sami se mějte na pozor! Budou vás vydávat soudům, budete bití v synagógách, budete stát před vládci i králi kvůli mně, abyste před nimi vydali svědectví. Ale dříve musí být evangelium kázáno všem národům. Až vás povedou před soud, nemějte předem starost, co budete mluvit; ale co vám bude v té hodině dáno, to mluvte. Nejste to vy, kdo mluví, ale Duch svatý.“

Evangelijní pasáž na tuto neděli má apokalyptický nádech a eschatologický kontext. Ježíš mluví o konci druhého Chrámu a o válce, boji a násilí, které mají být spjaté s příchodem konce světa. Jeho učedníci se potom ptají po upřesnění příchodu eschatonu na tento svět. Ježíš opakuje slova, která učedníci jistě znali již ze Starého zákona. Pojednávají o válkách, které vypuknou na sklonku konce světa, a dále o utrpení, jímž projdou spravedliví služebníci Boží. Dodává ale i podmínku, která novozákonní eschatologii provází: „Ale dříve musí být evangelium kázáno všem národům.“ Učedníky uklidňuje, aby ve chvílích utrpení spravedlivých neměli starosti, neboť budou inspirováni Duchem. Ježíšovu odpověď ale ovládá ještě něco jiného. Tentokrát to při položení otázky předzvěsti konce světa není konstatování, že o oné hodině ví pouze nebeský Otec. Ježíš zde učedníky vybízí: „Nelekejte se.“ Bible rozlišuje mezi dvěma od sebe odlišnými věcmi. První je strach, k němuž patří i ono „leknutí“. Strach je něco, co člověka ovládá, co

jej celého zajme. Příkladem strachu jako lidského postoje je evangelijní příběh o Ježíšově utišení bouře a strachu učedníků. Na druhé straně je úplně jiný postoj, který nemá se strachem nic společného. Je jím bázeň, bázeň před Bohem. Bázeň před svým Stvořitelem člověka vede k pokoře, bázeň je na počátku moudrosti. Strach člověka ovládá a stravuje. Oproti strachu z toho, co přijde, Ježíš svým učedníkům klade na srdce „nelekejte se“.

Výzva „nelekejte se“ nebo „nebojte se“ je jednou z největších biblických výzev. Na počátku je v první knize Mojžíšově určena Abramovi jako „neboj se, Abrame!“ Stejným způsobem se objevuje velice často v knize Žalmů a u proroka Izajáše a je jednou z důležitých výzev Nového zákona. Kristus tak vyzývá své učedníky i po svém vzkříšení. Stejně tak ale platí i pro nás dnes. I když uslyšíte o nejrůznějších pohromách, nelekejte se a nechvějte. Není nic, co by nám mohlo ublížit, když Hospodin na nás pamatuje. Jedině před ním máme mít pravou bázeň.

Jan Rokyta

Náš nebeský Otče, ty jsi první a poslední, dárce a ochranitel života. Před tebou se v úctě skláníme. S tebou nás na tomto světě neovládá žádný lidský strach, když ty jsi s námi. Ty pamatuješ na všechny pronásledované, nepatrné a strádající na tomto světě. Amen.

Vzpomínky Jany Wienerové...

Pokračování ze str. 1

Na první straně tohoto čísla vychází i důležitý článek patriarchy Miroslava Nováka „Církev československá husitská k současným i budoucím dnům naší vlasti“. Na článku je důležité předsevzetí v navázání směřování církve na II. sněm z roku 1947. V tehdejší prohlášení se také uvádí: „Socialistická společnost musí být stejně spravedlivá ke všem vrstvám obyvatelstva. V tomto směru jsme též zavázáni dbát o to, aby mravní bytost žádného člověka nebyla lámána křivdami a protivenstvími.“ Dále zde najdeme osvětlující články „Jak to bylo 17. listopadu“, „Co je Občanské fórum“ a také Stanovisko studentů čs. bohoslovecké fakulty.

Slovo do vlastních řad

Zajímavé je svědectví sestry Wienerové o tehdejší nečekaně mnohem širší práci redakce Českého zápasu: „*My jsme se jako redakce tehdy snažili naši církvi dát najevo, že přece jen je škoda chodit jen v úzkých církevních kolejkách. Že existují také další schopní lidé trochu jiného pohledu a jde také o jiný než teologický klíč k problémům, který se tehdy v Českém zápase vyskytoval.*“ Zdálo by se, že koncem roku 1989 se Český zápas v dalších číslech vrací do svého již zaběhaného stylu jen s výjimečnými oznámeními jako „Stanovisko ČČSH“, v němž vítá prohlášení vlády ČSSR, nebo zpráva „Vrátí se teologie na univerzitu?“. Přece jen se začaly ozývat hlasy podávající důkaz o otevřené atmosféře tehdejších dnů a měsíců, na což narážela sestra Wienerová. Tak se v posledním čísle roku 1989 objevuje článek čtenáře „Několik vět k mé církvi“. Bratr Josef Lukeš píše nejen o svém utrpení za minulého režimu, ale pozvedá hlas k církvi: „Kdyby někdo zlatými slovy hovořil a teologickými

znalostmi převyšoval, a přitom mu chybí skromnost, pokora a příkladnosti vlastního

života, nic dobrého svým planým povídáním nepořídí.“

Ovšem ještě kritičtější a jasněji to napsala začátkem roku 1990 v druhém čísle ČZ čtenářka, která se podepsala písmenky „Mmi“. Napsala „Dopis redakci Českého zápasu“, ve kterém mimo jiné uvádí: „Po léta sleduji jako laik Český zápas. Slovo zápas v nadpisu pro mě znamenalo hovořit o všech problémech pravdivě, otevřeně, věcně, klidně, s porozuměním pro druhý názor, tedy doslova duchovní zápas o vyšší kvalitu pravdy. Dost nelíbí jsem nesla obecně užívanou přezdívku, která

– s humorem našemu lidu vlastním v dobách zlých – zaměnila poslední písmeno v názvu na ‘ch’. To však by už mělo patřit minulosti a v časopise by měl nastoupit opravdu bratrský (sesterský) dialog.“

Asi se ptáte, proč to čtenářka psala. Jde totiž o reakci na výše uvedené prohlášení vedení ČČSH o navázání směřování církve na II. sněm z roku 1947. Čtenářka uvádí: „Nic proti usnesením. Mě jen šokovalo, že víc jak 40 let od sněmu z těchto usnesení nebylo nic prosazováno a uskutečňováno v životě církve.“

Jinak v redakci musel po 17. listopadu zavládnout nový duch a nadšení, aspoň to vyplývá ze slov sestry Wienerové, když ji popisujeme stránku v třetím

prezidentem? No prosím, vidíte, to ani nevím, že jsem byla až takový reportér a psala k zvolení prezidenta (smích). Když volili Havla, šla jsem kolem Jiráskova mostu a zjistila, že náhle zmizela zelená maringotka, která tam stála a ze které sledovali Havla byt. Tehdy to byly takové zajímavosti.“

Anketa

Shora píšeme o tom, že Český zápas publikoval ještě před sametovou revolucí čtenářskou anketu „Co vás zajímá na Českém zápase?“. Nakonec se proto ptáme sestry Wienerové, jak anketa dopadla. Její výsledek by mohl být zajímavý i pro nás v současnosti. Překvapivě bývalá redaktorka anketu ne- guje: „*Chtěla jsem zjišťovat čtenářský zájem pomocí dopisů od čtenářů, ale mělo se to udělat spíše formou dotazníku.*“

Nicméně, jak anketa dopadla, ptáme se tvrdošijně: „*Výsledek nebyl až tak slavný,*“ říká sestra Wienerová a pokračuje: „*Pár lidí se ozvalo, že nás rádo čte, a pár lidí, kteří byli literárně na výši, tak měli požadavky, že by církev neměla být tak úzce zahleděná do sebe a měla by být šířeji profilovaná.*“

Ptáme se dál, zda se 17. listopad zobrazil v anketě: „*Bohužel se na podrobnosti již nepamatuji,*“ zklamaneč i pro nás řekla bývalá redaktorka.

Pak ale spustila: „*Někdo měl jiný pohled, než jsme si fandili. V té době se rozevřel vějíř různých názorů a pohlíželo se kriticky na věci, o kterých jsem neměla ani tušení. Tak jsem se musela v něčem dozdělat. Dozvídala jsem se věci, které jsem do té doby ani netušila. Zkrátka to vše otevřel sedmnáctý listopad.*“

Se sestrou Janou Wienerovou vzpomínal Mirko Raduševič

Studenti – listopadoví aktéři a budoucí bohoslovci během převratových dnů v knihovně bývalé Husovy fakulty – Zbyněk Studenovský vlevo, Luboš Rychvalský, Lukáš Volkman, Ivana Dolejšová-Noble...

lednovém čísle Českého zápasu s Václavem Havlem na titulce: „*Že jsem psala, že tiskneme v Melantrichu, kde je ten slavný balkón? A že byl právě zvolen Václav Havel*

Před sto lety se narodil filozof výchovy Radim Palouš

Dokončení ze str. 1

Patočka i Palouš na základě zkoumání díla Komenského hovořili nejen o lidské výchově, ale i o Boží výchově, „Člověk je ve světě ve vztahu stálé výchovy Bohem: je ve stavu ustavičné proměny, která jej vede k cíli, který leží nad ním; celý svět je výchovný proces...“ (Světověk a Časování, s. 163 -164). Palouš nebyl sice vlastním zaměřením teolog, ale filozof, přesto se teologií zabýval, jak je to zřejmé z pasáže v jeho spise Světověk v kapitole nazvané *Spirituální proměny* (s. 52-58). Palouš upozorňoval, že do postmoderního světa tzv. světověku se navrací opět spirituální rozměr, který byl

v novověku vytěsňován. „Jemně se znovu ohlašuje to, co člověka radiálně převyšuje, božská dimenze, Boží přítomnost“ (Světověk, s. 57). Podle Palouše má člověk citlivost pro transcendenci. „Přinejmenším jsme jakožto lidé – obraz Boží – obdařeni tuchou Nezměrna, Celku celků, Božského absolutna. Troufalostí je odmítnutí onoho Přesažna. Veškerá religiozita, byť jakékoli provenience, je výrazem citlivosti pro tuto dimenzi všech dimenzí a pro čas všech časů, totiž citlivosti, která je projevem skromnosti a úcty, bohabojnosti“ (Rokování o roku, s. 82).

Podle filozofa Radima Palouše: „Víra je tou nejpřednější

branou, již je možno se dotýkat a dosahovat i toho, co je nedosažitelné, co je nad lidské síly, co je tajemstvím. Víra skýtá vědění jiného druhu než rozum a smysly: to, co člověku poskytuje, není člověku k dispozici jako vědomosti z jiných zdrojů“ (Světověk a Časování, cit. s. 178).

U příležitosti 100. výročí od jeho narození uspořádala Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy společně s Filozofickým ústavem AV a Českou křesťanskou akademií konferenci věnovanou této osobnosti a aktuálnosti jejího díla v soudobých podmínkách a situaci.

Tomáš Butta

Z našich setkání

Setkali jsme se k modlitbě za domov

Dne 27. října jsme si ve Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové připomněli několik významných milníků nejen roku. Tou v kalendáři blíže byla změna času z letního na zimní a tou druhou vznik Československa 28. října 1918. Tento článek by měl být reportáží z onoho dne, což vlastně bylo v dobovém církevním tisku kdysi obvyklé...

Sborové setkání začalo tradičně bohoslužbou, která byla přenášena rozhlasem. Byly obavy, zda někdo nezapomene přijít, protože brzy ráno se posouval čas, a navíc bohoslužby začínaly kvůli rozhlasovému přenosu výjimečně o půl hodiny dříve. Bohoslužbu společně vysluhovali bratr biskup Pavel Pechanec a sestra

farářka Alena Naimanová. Tématem kázání bylo „světlo v protikladu se slepotou, tmou“. Jako čtení posloužilo uzdravení slepého žebračka Bartimea (Mk 10,46-52). V kázání bratra biskupa zaznělo, že zrak je důležitý, je dobré si jej chránit a tma poskytuje odpočínutí očím. Nejen v duchovní rovině je tma, která trvá příliš dlouho, negativní. Tápeme, nevěříme svým krokům a cítíme úzkost, prázdnotu, strach. Bartimeos věřil, že ho Ježíš uzdraví, volal na něj, i když ho ostatní napomínali, odhodil i svůj plášť, svůj jediný majetek. Ježíš svým příkladem může být nadějí, světlem a pomocí, stejně tak víra. Kázání se dotýkalo i změny času, protože přeci je přirozené

a příjemnější se probouzet za světla než za tmy.

V závěru jsme se v modlitbě připojili k celorepublikovému projektu Modlitba za domov a uvědomili si, jak jsou naše domovy, rodina a svoboda vzácné...

Po bohoslužbě jsme se přemístili do Ambonu na faru – zimní modlitebny, kde měla klavírní koncert sborová varhanice Jana Turková. Zahrála nám Dvořákovy skladby z připravovaného CD. Poté se ujal slova bratr profesor Čestmír Brandejs, který hovořil o výročí československého státu, a to hned v několika rovinách. Nejprve v rovině obecné, o Masarykově a odboji doma a v zahraničí. Pak zmínil osudy svého příbuzného,

kteří byl legionářem a řídicím učitelem. Nastoupil do rakouské armády, později vstoupil do legii, byl 20 let oslavován, během nacistické okupace byl také vězněn. Po komunistickém převratu byl symbolem jakési kontinuity, protože i v době stalinismu ještě mohl vyučovat náboženství.

Další setkání v naší náboženské obci bude 17. listopadu v 16.30 h, kdy se nejprve sejdeme u věže a rozsvítíme srdce pro Václava Havla a potom bude následovat vystoupení Bohdana Mikoláška, který se proslavil hlavně písní Ticho, protestsongem, který složil po upálení Jana Palacha roku 1969.

Pavel Dočekal

Žižkův palcát 2024

Toto je název akce, kterou v roce 2024 pořádá k 600. výročí úmrtí Jana Žižky z Trocnova a Kalicha odbor Klubu českých turistů GeoCesty Štoky. Turisté a zájemci o turistiku si mohli zakoupit záznamník „Žižkův palcát 2024“ a od února až do října navštívit místa spojená se životem a působením Jana Žižky.

V únoru začali u památníku na Vítkově, kde se mohli vyfotit s palcátem. V březnu je uvítaly Hořice u nejstarší sochy z roku 1873 na Gothardu a v dubnu za sychravého počasí se šli pod sochou E. Kodeta z roku 1925 u Sudoměře. V květnu si turisté mohli prohlédnout výstavu o J. Žižkovi v Kurfürstově domě

Dokončení na str. 4

Žižkův palcát 2024

Dokončení ze str. 3
v Přibyslavi a v rámci pochodu dojít k mohyle z roku 1874, která stojí v místě, jež bylo určeno jako místo Žižkovy smrti blízko obce Žižkovo Pole. V červenci turisté vystoupali na zříceninu hradu Kalich, který byl jediným majetkem husitského vojevůdce. V září byl cílem turistů hrad Rabí, kde Žižka podle pověsti přišel o druhé oko. Zde byla vysazena Žižkova hrušeň a odhalen Žižkův kámen. Na poslední říjnový víkend byl připraven bohatý program v Trocnově a v blízkých Borovanech. V Trocnově si turisté prohlédli stezku „Milníky husitství“ a nově

otevřený archeoskanzen. Odtud po naučné stezce „Totalita rozděluje“ došli do borovanského kláštera. Na nádvoří byl připraven bohatý program... Turisté dostali do záznamníku razítka, turistické vizitky i diplomy. V záznamníku byla možnost ze sedmi navržených míst navštívit aspoň čtyři a další čtyři libovolná na místech pobytu Jana Žižky, např. Tábor, Hradec Králové, Kutnou Horu, Čáslav a jiná. Trasy pochodů byly v různých místech od 8 km do 30 km. Každý si mohl vybrat podle svého zdravotního stavu a možností. Důležitý je pohyb v přírodě a poznávání dějin naší vlasti.
Vítězslav Lorenovicz

Husitská diakonie ve spolupráci s ČČSH vyhlašuje výběrové řízení na obsazení funkce
**ŘEDITEL/KA STŘEDISKA HUSITSKÉ DIAKONIE:
NAZARET BORO VANY**
Místo výkonu práce: Žižkovo náměstí 1, 37312 Borovany a terén působnosti diakonického střediska.
Pracovní poměr: doba neurčitá, tříměsíční zkušební doba
Předpokládaný termín nástupu: dle dohody, nejlépe únor 2025

Charakteristika vykonávané činnosti:
• Řízení diakonického střediska provozujícího chráněné dílny pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením a poskytujícího sociální služby (Centrum denních služeb a Sociálně terapeutická dílna)
• Organizace, řízení, kontrola, odborné a ekonomické vedení provozu diakonického střediska v souladu se zřizovací listinou a platnými zákony ČR (vč. Zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách)
• Koncepce, směřování a rozvoj střediska
• Spolupráce a jednání s institucemi zabývajícími se diakonickou, charitativní a sociální prací (vč. Husitské diakonie a ČČSH), s odborníky, správními orgány, soudy a dalšími institucemi, zajištění přidružených aktivit - organizace sbírek, kulturní a ediční činnost, nabídky zájmové činnosti pro děti, mládež i dospělé, prezentace střediska na veřejnosti

Kvalifikační a jiné předpoklady:
• VŠ vzdělání, příp. středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou, v sociální oblasti výhodou, čistý trestní rejstřík, dobrá znalost práce na PC - MS Office, Windows, Internet, řidičský průkaz skupiny B, manažerské dovednosti, organizační a dobré komunikační schopnosti, schopnost práce v týmu
• samostatnost a flexibilita, schopnost prezentovat služby střediska navenek a spoluvytvářet dobré jméno organizace, povědomí o způsobech financování sociálních služeb, zkušenost s podáváním dotací výhodou, orientace a zkušenosti v praxi sociálních služeb nebo na chráněném trhu práce výhodou
• vysoké pracovní nasazení, zvládání stresových situací, respekt k hodnotám a znalost a soulad s posláním zřizovatele a střediska
• průběžné vzdělávání v oboru, schopnost analyticky a koncepčně myslet
• výhodou znalost problematiky práce s osobami se zdravotním postižením a zkušenosti s řízením kolektivu, samostatnost, spolehlivost, profesionalita

Podání přihlášky: do 31. 12. 2024 (pravděpodobný termín pohovorů s uchazeči proběhne v týdnu od 6. 1. 2025 ve středisku Nazaret v Borovanech)
• e-mailem: katerina.klasnova@ccsh.cz (ředitelka Husitské diakonie)
• poštou: Husitská diakonie, k rukám ThDr. K. Klasnové, Wuchterlova 523/5, 160 00 Praha 6 - Dejvice

Více informací:
• ve věci výběrového řízení: ThDr. K. Klasnová, ředitelka Husitské diakonie, 724 815 124, katerina.klasnova@ccsh.cz
• prohlídka a seznámení s chodem zařízení možná po domluvě: O. Hejpetrová, 774 988 031, informace.nazaret@gmail.com

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Počátek běd

Podle slov Pána Ježíše jeho učedníky čeká mnoho obtíží. Zároveň jim však slibuje pomoc. Pokud se vám podaří odhalit následující šifru, dozvíte se, v čem ta pomoc spočívá.

NAEÁMBĚCJTDEĎ SETĚÁĚRFGOSHTCH CIOÍ BJUKDLEMTNEŇ
MOLÓUPVQIRTŘ DSUŠCHT ŠTĚVUAŮTÚYV VWÁXMY PÝOZRŽAADÁÍB

(Řešení z č. 44: Království.) **Jana Krajčířiková**

Divadelní představení Good Job
Ve čtvrtek 28. listopadu v 18 h zveme do Husova sboru v Litomyšli diváky všech generací na nové divadelní představení Jana Horáka aktuálně zachycující příběh biblického Joba. Job je statečný, ale pořád mu vrtá hlavou, proč se to stalo zrovna jemu, když měl všechno tak dobře „ošefovaný a pojištěný“. Kde se dá reklamovat život? Co má společného Job a Baťa? Proč museli vymřít dinosauři? Je „proč“ totéž jako „za co“? V centru stojí Jobova životní ztráta, respektive otázka, proč se zlé věci dějí dobrým lidem. Inscenace nenabízí hotovou odpověď, ale zpochybňuje jednoduchou logiku, že se věci v životě dějí „za odměnu“ nebo „za trest“. Jobův příběh je tak i pro nás příběhem o hledání našeho místa ve světě v situacích, kdy jsme nad svým životem ztratili kontrolu. Sám spoluautor a herec Jan Horák dodává, že příběh je zvláště vhodný pro starší zlomyslné děti. A to jsme, myslím, alepoň tak trochu my všichni. Takže neváhejte a nebojte se přijít se svými ratolestmi, ale i bez nich. Na setkání s vámi se těší
Štěpán Klásek

Husův dům nabízí
Desátého listopadu vyjde retro kalendář pro rok 2025 BABIČKA. Tento kalendář vychází jen s několika úpravami původního kalendáře Babička 2011. Byl tehdy vydán borovanským Nazaretem – střediskem Husitské diakonie ČČSH a umístil se na prvním místě v celostátní soutěži. Nyní jej znovu vydává NO České Budějovice – Čtyři Dvory s tím, že polovina výnosu bude věnována Nazaretu. Kalendář je možno objednávat mailem: pruhovanetricko@centrum.cz či telefonicky: 773 557 979 – K. Filip.

Adventní koncert pro Nazaret
Dne 6. prosince bude v rámci benefičního koncertu skupiny Lakomá Barka pro Nazaret v malovaném sále borovanského zámku představena knížka vzpomínek věnovaná prvním deseti letům Nazaretu. Zároveň bude možno si zakoupit dílo místních výtvarníků – výtěžek půjde rovněž ve prospěch střediska Nazaret.
Koncert začíná v 18 hodin.
Předprodej vstupenek v místním Info centru – vstupné 200 Kč.
Karel Filip

V polovině listopadu si připomíná 100 let otevření svého sboru vratimovská náboženská obec. Blahopřejeme!

Husův sbor dostavěn dne 16. listopadu 1924 plavostí otevřen biskupem Ferdinandem Štiborem.

Na čelné stěně sboru umístěn nápis: 'Měj si Boha přítelem dokud je čas'.

Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy
ve spolupráci s Církví československou husitskou
zve na konferenci

**DUCHOVNÍ PÉČE
O LIDI S DEMENCÍ**

21. listopadu 2024

Jak podpořit duchovní život u lidí s demencí? Když se ztrácí moje já aneb pohled husitské teologie na člověka

Na tyto a další otázky spojené s duchovní péčí o lidi s demencí budeme odpovídat již na 9. HT konferenci na HTF UK.

Více informací na www.htkonference.cz

Z ekumeny

SETKÁNÍ AFRICKÝCH A EVROPSKÝCH CÍRKVÍ S BOLESTNÝMI VZPOMÍNKAMI NA KOLONIÁLNÍ OBDOBÍ

Koncem října (24. - 25. 10.) se v Berlíně pod patronací německého ministerstva zahraničí sešli představitelé afrických a evropských církví k jednání o důsledcích kolonizace a budoucnosti ekumenických vztahů. Jednání představovalo takzvaný kulatý stůl různorodých států především Afriky a Evropy ale i dvou zemí Severní Ameriky. Účastníci se vzpomínkami přenesli do minulé doby a připomenuli si, jak se jejich životy propojily bolestnými zážitky, vykořisťováním, rasismem v rámci koloniálních a imperiálních aktivit Evropy, na kterých se také podílela většina misionářů. Mimo bolestných vzpomínek zazněla směrem k misionářům také chvála, když účastníci uznali některé pozitivní a trvalé dopady misionářských iniciativ. Podrobnější zprávu přineseme v příštím čísle. **red**